

Tárgytematika / Course Description

Irányított méhmegporzás a mezőgazdaságban

MKNDMATA032

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Bakcsa Flórián

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A magasabb rendű virágos növényfajok nagy többségének megporzása és szaporodása a pollenvektor szerepet teljesítő megporzó rovarok tevékenységétől függ. Bár a legnagyobb területen termesztett mezőgazdasági kultúrák (gabonanövények) szélmegporzásúak, a minőségi növényi élelmiszer növények többsége rovarmegporzást kíván.

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a virágos növények megporzási formáival, a viráglátogató, megporzó rovarok típusaival, legfontosabb csoportjaival, a rovarok viráglátogatósi, megporzási viselkedésének sajátosságaival, a legfontosabb rovarmegporzást igénylő mezőgazdasági növényfajok (gyümölcsfajok, pillangós virágú takarmánynövények, olajnövények, kabakosok, egyéb zöldség növények, stb.) virágtulajdonságaival és megporzási igényeivel, valamint a mézelő méhek és a vadméhek felhasználásának módozataival, e kultúrák irányított méhmegporzása céljából.

A tananyag kitér a növényvédelem és a méhészet tevékenységének összehangolására, a mezőgazdasági termelésnek a mézelő méhekre, továbbá a vadméhekre gyakorolt hatásaira és a nem kívánatos hatások kivédésének, ellensúlyozásának módszereire

---

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témakörei:

1. hét A megporzás formái és a rovarmegporzás biológiai alapjai;
2. hét Biotikus és Abiotikus vektorok szerepe a megporzásban;
3. hét A megporzó rovarok és a rovarporozta növények kölcsönös alkalmazkodása;
4. hét A mézelő méhek virág-állandósága és viselkedése virágokon;
5. hét Alma, Körte, Meggy, Kajszi megporzása;
6. hét Málna, Fekete ribiszke megporzása;
7. hét Vöröshere, Fehérhere megporzása;
8. hét Baltacim, Szöszös és sima bükköny;
9. hét Szarvaskerep, Lucerna megporzása;
10. hét Káposztarepce, Fehér mustár, Napraforgó megporzása;
11. hét Uborka, Sárgadinnye, Görögdinnye megporzása;
12. hét Vadméhek szerepe a megporzásban;

13. hét A mézelő méh megporzó tevékenységének gazdasági jelentősége;

14. hét A növényvédelem, és a megporzó rovarok kapcsolata;

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A félév elfogadása és a vizsgára bocsátás feltétele az előadások és a gyakorlati foglalkozások látogatása, és a gyakorlati feladatok teljesítése.

A gyakorlati feladatok évközi minősítése:

Teljesítette

Nem teljesítette

A vizsgáztatás módja írásbeli és, vagy szóbeli (vizsga)

A vizsga értékelése:

elégtelen (1),

elégséges (2),

közepes (3),

jó (4)

jeles (5) minősítéssel történik.

Az ismételt vizsga (vizsgák) követelményei mindenben megegyeznek a fentiekkel.

A vizsgán a hallgatók alkalomhoz illő öltözetben jelenjenek meg. Személyi azonosságukat arcképes igazolvánnyal (személyi igazolvány, diákigazolvány, stb.) kell igazolniuk. A vizsga és a zárthelyi dolgozat időtartama alatt, a tételhúzás, illetve a vizsgafeladat megismerése után, valamint a zárthelyi dolgozat írás közben a termet elhagyni, illetve tiltott (vagy a vizsgáztatóval nem egyeztetett) segédeszközt használni nem lehet. Aki vizsga közben a termet elhagyja, vagy engedély nélküli segédeszközt használ elégtelen (1) minősítést kap.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Benedek P. – Manninger S. – Virányi S.. (1974): Megporzás mézelő méhekkel. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Benedek P. (1986): A növényvédelem és a mézelő méhek. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.

Benedek P. (1983): A méhészet és a mezőgazdasági növénytermesztés. In: Nikovitz A. szerk.: A méhészet kézikönyve. ÁTK-Hungaronektár, Budapest, 2: 577-662, 666-672.

Benedek P. (1997): Rovarmegporzás. In: Soltész, M. szerk.:

Integrált gyümölcsstermesztés, Mezőgazda Kiadó, Budapest: 359-364.

Benedek P. (2002): Rovarmegporzás. In: Fajtatársítás a gyümölcsültetvényekben. (Szerk. Nyéki J. – soltész M. – szabó Z.), Mezőgazda Kiadó, Budapest: 25-53.